

*Машилій Галина Богданівна
кандидат економічних наук, доцент,
Тернопільський національний
технічний університет імені
Івана Пулюя*

*Ткачук Катерина Ярославівна
студентка, Тернопільський
національний технічний університет
імені Івана Пулюя*

ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Сучасний етап державотворення України відзначається проведенням кардинальних змін в системі публічного управління. Процес децентралізації державної влади передбачає значне розширення повноважень та відповідальності органів місцевого самоврядування, посилення їх фінансово-економічної, правової та організаційної самостійності у прийнятті рішень.

На даний час у нашій країні завершився процес об'єднання територіальних громад, яких стало налічуватися 1469. Їх було сформовано як спроможні за рядом індикаторів. У процесі реформи для оцінки спроможності використовувалися такі показники як територія громади, індекс податкоспроможності, демографічні показники, частка місцевих бюджетів у загальних фінансових показниках, можливість створення опорної школи та інші.

Проте справжня здатність успішного функціонування громад, можливість повноцінного виконання поставлених на них завдань щодо покращення умов проживання та зростання спектру і якості наданих послуг стане відомою лише після кількох років їх діяльності. Саме час виявить, яким об'єднаним територіальним громадам під силу ефективно діяти. При цьому актуальним є формування підходів до оцінки

ефективності функціонування органів місцевого самоврядування. Розробка системи такої оцінки вимагає залучення до її обговорення та прийняття широкого кола осіб – від урядових структур до окремих фахівців-науковців, практиків та представників громадськості.

Недопустимо, щоб створення і затвердження методики оцінки ефективності функціонування об'єднаних територіальних громад здійснювалося лише центральними органами влади, без консультацій та дієвої співпраці зі всіма зацікавленими сторонами, зокрема, представниками самих громад та їх об'єднань.

Як зазначає недавній керівник, а теперішній консультант Програми DOBRE (США) Беррі Рід, «вимірювання ефективності – це ключ до якісної та сучасної системи місцевого самоврядування. Місцеві органи самоврядування зможуть побачити, де вони працюють добре, а де потрібне покращення. Вони також зможуть легше визначитися із пріоритетами – на чому повинні сконцентруватися місцеві ресурси» [1].

При цьому слід розділяти вимірювання спроможності територіальної громади та оцінку діяльності місцевої влади. Якщо спроможність громади повинна бути оцінена рядом об'єктивних критеріїв, які включають ресурсні та фінансові показники, то ефективність врядування визначається самими мешканцями громади, і результати такої оцінки виявляються, зокрема, під час виборів органів місцевої влади.

Для запровадження оцінки спроможності місцевого самоврядування необхідно виробити певний алгоритм та здійснити конкретні кроки: визначити потрібні інструменти, тобто розробити систему моніторингу, встановити певні індикатори, що повинні розглядатися; навчитися здійснювати оцінку, застосовуючи певну систему розрахунків, що у підсумку має приводити до конкретних висновків; провести аналіз діяльності місцевого самоврядування; за результатами проведеної оцінки виявити проблемні громади, що потребують державної підтримки та допомоги [1].

Література:

1. Оцінка ефективності місцевого самоврядування: як і навіщо. Сайт «Децентралізація дає можливості». URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12893>

2. Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування /Карий О.І., Панас Я.В./ Асоціація міст України. К : ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 176 с.

Машилій Галина Богданівна
кандидат економічних наук, доцент,
Тернопільський національний
технічний університет імені
Івана Пулюя

Шпендак Юлія Романівна
студентка, Тернопільський
національний технічний університет
імені Івана Пулюя

РОЗВИТОК СИСТЕМИ НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Сучасний етап сфери надання публічних послуг, до числа яких, зокрема, відносяться адміністративні, відзначається стрімким розвитком. Адміністративні послуги надаються органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади у процесі реалізації їх владних повноважень. З метою їх надання в нашій країні стрімко розвивається мережа ЦНАП, динаміка утворення яких в Україні наведена на рис. 1.

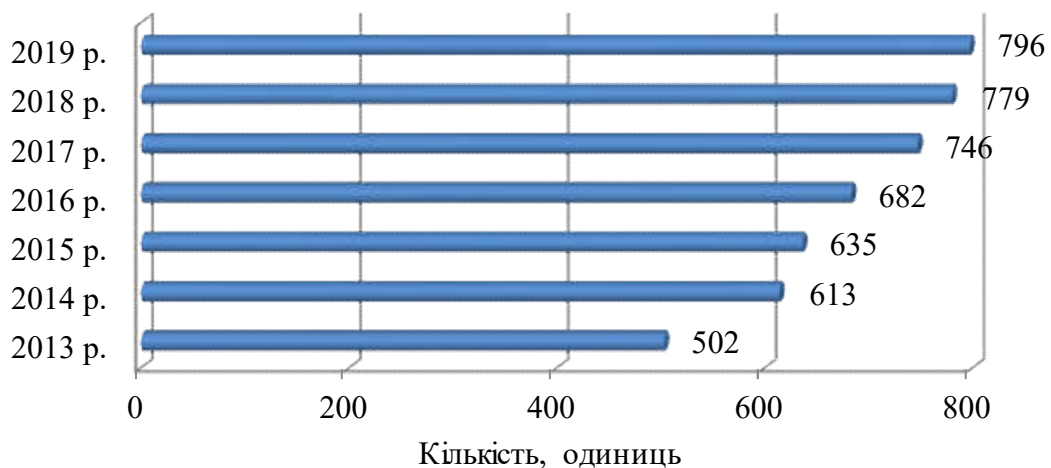

Рисунок 1 – Динаміка утворення ЦНАП в Україні (за даними [1])